

vedtaget i Folketinget, at man sagde, at man så også arbejder på det på EU-plan, så ville det da efter vores opfattelse være fornuftigt.

Den anden ting, jeg godt lige vil tage fat i, er, at miljøministeren ligesom antydede, at Enhedslisten skulle have besluttet sig for, at nanoteknologi var noget farligt noget. Nej, det har vi ikke. Vi har faktisk ikke i Enhedslisten det udgangspunkt, at vi starter med at vedtage, at en teknologi er farlig, før vi ved noget om den. Udgangspunktet er såmænd bare det, at vi her har med et område at gøre, hvor vi ved, at vi ved uendelig lidt, og når vi spørger dem, der har forstand på det, får vi som oftest også at vide, at de også ved uendelig lidt. Der kan selvfølgelig være mennesker, som har kommercielle interesser i det her, og som godt ville lade som om, de ved lidt mere, men grundsynspunktet er, at man ved uendelig lidt.

Det er jo lige præcis svagheden nu, nemlig at man vil lave en risikovurdering, og så siger man, at man kan bruge de traditionelle bestemmelser for produkter. Men i nogle tilfælde kan der være tale om materialer, der normalt ikke skal godkendes; bionedbrydeligt plast er f.eks. et eksempel, lerpartikler er et andet eksempel. Der indgår nanopartikler, og de fremstår umiddelbart som fuldstændig uskadelige og er det formentlig også, men vi ved bare ikke, hvordan nanopartiklerne under givne omstændigheder virker, og vi har ikke i dag de redskaber, der gør, at vi er i stand til at lave en ordentlig risikovurdering.

Kl. 18.30

Det er så rigtigt, at der er sat masser af penge i forskning. Jeg er også fuldstændig overbevist om, at vi i løbet af nogle år vil have redskaber, der gør, at vi kan bruge det samme forsigtighedsprincip i forbindelse med nanoprodukter og nanoteknologier, som vi bruger i forbindelse med alle mulige andre. At Enhedslisten så synes, at man godt kunne skærpe forsigtighedsprincippet med hensyn til anvendelsen af kemikalier og den slags ting, er en anden sag, men vores udgangspunkt er altså, at vi kan nå frem til det samme.

Hr. Johs. Poulsen har jo fuldstændig ret i, at en af de forventninger, vi har til at vedtage sådan et forslag, hvor man besværliggør godkendelsesprocedurerne, jo også er, at det vil sætte fokus på, at man når frem til at have de rigtige metoder til også at undersøge risici i industrien. For som det er i dag, kan man jo, med hr. Dohrmanns og flertallet i Folketingets velsignelse,

konstatere, at vi godt ved, at vi ikke har redskaberne, de videnskabelige metoder, de rigtige ting at fokusere på i forbindelse med at gennemføre en tilfredsstillende undersøgelse af de risici, der er. Det ved vi at vi ikke har. Det gør vi så ikke noget ved, fordi vi venter på, at vi får dem. Og når vi får dem, vil vi selvfølgelig bruge dem, det er jeg da meget med på.

Jeg tror sådan set, at det kunne fremme processen uendelig meget, hvis vi gjorde det klart, at man i en overgangsperiode opererer med et skærpet forsigtighedsprincip. Det er et forsigtighedsprincip, der betyder, at udgangspunktet er, at hvis man har rimelig grund til bekymring i en situation, hvor de videnskabelige data er utilstrækkelige, foreløbige eller usikre, så siger man, at man ikke kan godkende produkterne – altså sådan, at bevisbyrden er om ikke 100 pct. vendt om så i hvert fald anderledes, end den vil være ved den almindelige anvendelse af forsigtighedsprincippet.

Det er Enhedslistens opfattelse, at nanopartikler og nanoteknologi jo er sådan nogle underlige sammensatte ting, for i en vis udstrækning har man brugt det længe, også før man måske vidste, hvad det var, og hvad man kaldte det. Lige præcis derfor er det efter min opfattelse absurd at gå ind og sige, at man er for eller imod nanoteknologi. Udgangspunktet er, at det skal der forskes i, det skal udvikles. Når man opererer med nye ting, er det bare vigtigt, at man så også bruger energi og tid på at forske i risici for ikke at blive fanget i en uheldig situation efterfølgende.

Jeg har gennem en række spørgsmål til både den ene og den anden minister kunnet konstatere, at det arbejdes der med, og det synes jeg er godt og flot. Men jeg må bare sige, at når man spørger en minister, hvad enten det nu er den ene eller den anden, så får man stadig væk det svar, at vores viden er utilstrækkelig. Og så er det for mig en lille smule ubegribeligt, at man ikke i en periode *både* af hensyn til befolkningen og befolkningens sikkerhed og af hensyn til befolkningens følelse og oplevelse af sikkerhed og for at få sat yderligere skub i, hvad skal man sige, de privatøkonomiske interesser i at få forsket i risici, og i, hvordan man måler dem, kan anvende et skærpet forsigtighedsprincip. Det tror jeg faktisk – og det tror vi i Enhedslisten – ville være en god ting.

Jeg synes også, at man faktisk skal opfatte det her forslag som en positiv tilkendegivelse fra vores side af, at vi sådan set ikke har noget øn-